Sett rett farge på grunnmuren

Velg rett farge på grunnmuren. Grått vil gi en god fargeopplevelse og en forankring av huset. Men vil du fremheve de vakre rosene, kan det være best med hvitt.

Av ifi.no

I Norge er det mange som velger en hvit grunnmur. Malermester Ole Andreas Klaveness, mener at grått ofte er et godt valg, og synes det er påfallende at mange maler hvitt uten å tenke over alternativene.

Tenk på helheten

Malermester Klaveness, fargedesigner i Nordsjö Tale Henningsen og sivilingeniør Camilla Sandem Dhelie er enige om at man bør velge en farge som passer til huset, men de har ulike tilnærminger.

– Hvis man har en høy grunnmur, kan en mørkere farge være fin, men ikke så mørk som huset. Har du et antikt hvitt hus, vil det virke møkkete med en kritthvit grunnmur under. Tenk helhet, sier Tale Henningsen.

Skal matche panelet

Klaveness mener også at man bør ta hensyn til husets farge.

– Grunnmuren må matche fargen på panelet. En svartaktig farge i bunnen og hvitt på toppen, vil fort bli

sjenerende. Se på både farge og kulør. Det behøver ikke være så kulørte farger, de kan ha mellom to og fem prosent kulørthet i seg. Lite skal til før det er som å få en helt annen adresse. Grått har i tillegg mange nyanser, sier han.

Jordfarger og gråtoner

Henningsen mener at hvitt kan være delikat.

– Det fremhever blomstene, og er tradisjonsrikt. Men en høy grunnmur har godt av en gråere tone. Visuelt liker vi å se på en grålig grunnmur. Det høres veldig kjedelig ut, men har man en annen farge på grunnmuren, kan det se ut som at huset svever og fjernes fra terrenget. Velg derfor jordfarger og gråtoner, så holder huset seg mer på bakkenivå visuelt. Det må ikke bli for brunt heller, for da kan det føles møkkete. Grålige jordtoner gir fin tyngde til huset, sier hun.

Grått med gult i

Sivilingeniør Camilla Sandem Dhelie i Weber Norge har jobbet mye med løsninger og skader på fasader og mener at grunnmur i grått aldri blir feil, så lenge du velger riktig gråfarge.

– Når man velger gråfarge, så må man ha en med litt gult i. Hvis ikke blir muren seende lyseblå ut, det kommer av refleksjon fra himmelen. Ren gråfarge vil oppfattes som lysegrå. Mens gråfarge med bittelite gult i blir grått.

Lett vedlikehold

Hun minner også om den praktiske siden ved å ha en egen farge for grunnmur:

– Alle hus bør ha en egen grunnmursfarge på grunn av vedlikeholdet. Har man et hus som gror opp av bakken uten klar grunnmur, vil den nederste delen alltid se møkkete ut. En adskilt grunnmur i egen farge kan lettere vedlikeholdes, forteller hun.

Se på tomten

Klaveness anbefaler å ta bilder av vegetasjonen rundt huset om sommeren, og studere fargene for å se hva som best kan hentes opp i fargen på grunnmuren.

– Det er ingen fasit på hvordan en grunnmur skal se ut. Men på denne måten kan du få en pekepinn. Hele gråskalaen går for eksempel godt i Oslo-området. Hovedstaden ligger i granittland. Da får du balanse mellom hus og natur, sier han og legger til:

– Ikke sett knallrosa eller skrikende gul farge på muren. Huset skal stå på noe som er tilpasset tomten.

Funkishus har liten grunnmur

Klaveness forteller at når hele veggkonstruksjonen går til grunnen slik den gjør på for eksempel funkishus, er problemstillingen en annen:

– De har ikke en definert grunnmur. Men når trehus står på en grunnmur, da har vi behov for å plassere det i terrenget. Det mange vil oppleve, er at noe annet enn hvitt fungerer bedre på grunnmuren, sier han.

Bruk riktig maling

Camilla Sandem Dhelie minner om at rett produktvalg er viktig.

– Har man en murt grunnmur, så må man velge malinger eller puss som er dampdiffusjonsåpne. Bruker man tette malinger på grunnmur, flasser de altfor fort. Grunnmuren vil alltid trekke opp litt fukt, som skal slippes ut igjen, forklarer hun.

Det er også mye man kan diskutere i forbindelse med grunnmur. Utforming, fall fra veggen, og blomsterbed inntil veggen. Sistnevnte tilfører nemlig fukt til muren.

Viktig med drenering

– En dreneringsplate skal det også være på en grunnmur. Er grunnmuren våt, er det som om huset går med våte sko. Det gir mange sykdommer til resten av huset som mugg, saltutslag, råte- og soppskader. Er det en innestengt fuktig kjellerlukt, er det et godt tegn på fuktgjennomgang. I dette bildet er fargen på grunnmuren en detalj, men malingen kan også beskytte. Vi nordmenn er veldig flinke til å male i stedet for å vedlikeholde. Det første å tenke på med en grunnmur er vedlikehold. Vask, få bort det som er løst, reparer skader – og så maler man. Forarbeidet er viktig, understreker hun.

Skulle se ut som stein

Før nordmenn begynte med hvite pussede grunnmurer, var forskjellige former for stein det grunnmuren ble bygd av.

– Da man begynte å male grunnmurer, så var det fremdeles slik at grunnmuren skulle illudere et fundament. Da var man ikke vant med å tenke på hvit mur. Senere lagde vi grunnmur i pusset tegl, og enda senere i betong. Det har vært en historisk utvikling, forteller malermesteren.

Mørkere grunn enn hus

Med steiner til grunnmur trengtes ikke behandling. Da gjaldt det bare å mure opp på en pen måte.

– I dag mangler vi folk som kan ordentlig gråsteinsmuring. Grunnmurene var jo vakre. Vi ser at det har kommet litt tilbake til hytte-Norge, sier han.

Dhelie er så godt som enig i valg av grå grunnmur.

– Fargen vil si mye om hvordan du oppfatter huset ditt. Jeg ville nok alltid ha valgt en mørkere grunnmur enn resten av huset. Bygg i skrånende terreng har en større grunnmur foran, og en mindre mur ned mot bakken bak. Her kan en velge å behandle grunnmuren foran som en hvit førsteetasje, og den bakre delen som vanlig grunnmur. En mørk grunnmur trekker da huset ned mot bakken, og forankrer det, sier hun.